

БРАТСТВОМІСІЯЧНИК

ч. 1, лютий 1949

МІСЯЧНИК ім. св. Архистратига Михаїла
Українського Православного Братства
у В. Британії, Лондон

No. 1, February 1949

"BROTHERHOOD'S LETTER,"
MONTILLY Published by St. Michael's Ukrainian
Orthodox Brotherhood in Great Britain, London

МОЛИТВА

Господи, Отче і Творче наш, Боже ласки та милосердя !

Ми віримо правді Твоїй і візнаємо, що все Ти посилаєш нам по заслугах наших — караєш грішних і милуєш праведних. Але ж Ти не відкидаєш і недостойних дітей Своїх, що в покуті гріхів з надією звертаються до Тебе.

Вислухай же цю молитву нашу, Отче Небесний, що її приносимо Тобі з слізьми на очах. Провинили ми Тобі багато — вільно і невільно, словом і ділом, свідомо і несвідомо, і часто забували Тебе — Бога Єдиного.

Не осуди нас, Боже, за безмірні провини наші, бо Ти — Милосердний і ласці Твоїй немає кінця. Змилосердься над нами, Всемилостивий, і прости нам усі гріхи наші.

Боже Святий, зглянься над нами, припини тяжкі наші страждання !

Там, в Україні далекій, тужать за нами наші батьки й матері, брати і сестри, сини і дочки. Покрай іх, Господи, ласкою Твоєю, оборони від помсти кривавої і заступи від напasti ворожої !

Край наш рідний зруйновано, а народ хрещений помордовано. Зглянься, Боже, над безмежним горем нашим і не допусти Землі Рідної до загибелі !

Не допусти, Господи, померти нам на чужині !

Наповни вірою і відвагою серця наші, заступи нас від усякої біди, напasti та лукавства неприятельського.

Звільнни, Боже Сильний, любий наш край від чужинців, зміцнюю в силі і мудрості провідників наших, а всім нам подай щасливе і радісне, вільне братерське життя.

І Велика Україна наша встане з руїн, крові і сліз, оновлена силою і правдою Твоєю, Господи, щоб у єдиній сім'ї, єдиними устами і єдиним серцем славити Тебе, Великого, Всесильного і Милосердного Бога — Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

Архієпископ Михаїл

СЕРЕДИНИ НЕМАЄ

"Збудую Церкву Мою, і пекельні
силы не подолають її" . . . (Мф. 16, 18)

Ще вчора мільйони людей підіймали руки проти Бога і кричали: „Нема Бога !“, а сьогодні здіймають руки до Того ж, Якого прокололи (Ів. 19, 20; Зах. 12, 10).

Скільки раз в історії людства так було і, певно, ще буде? А це тисячі раз по-

твірджують правдивість наведених слів пророка.

Ми ж, християни, не повинні хитатися кожним вітром людських міркувань. Вивчаючи події, ми кожним разом повинні поглиблювати нашу віру в Господа, в

яких би обставинах ми не були і де б ми не знаходилися.

Через безвірство і відступлення від Бога безмірно збільшилися беззаконства, злоба та неправда. Бо де Бог, там і любов, бо Бог є Любов.

Де Бог, там згода, там милосердя, там чесноти і братерство, там спокій і радість. А де немає Бога, там лжі, там насильство, там неправда, там страждання.

Правдиве слово: „Хто не служить Богу, той служить сатані“. Середини немає.

Які ж наслідки безбожного життя? Кров, руїна, смерть, голод, нужда, страждання . . .

Життя лише в Богові, бо Він сам — життя, а смерть у сатані, бо він сам лжі смерть . . . виновник смерті.

Ось більша частина світу стала руїною, ось мільйони калік та безпритульних, ось мільйони позбавлених батьківщини. Чому так сталося? Де початок цього лиха?

У богоідстуництві. В тому, що, забувши Бога, люди стали жорстокі, егоїстичні, ненаситні. Ще давно пророк про них сказав: „Не змилосердиться людина до людини“ . . . (З. Ездри 15, 19).

Отже, саме життя навчає нас, як небезпечно відступати від Бога, відкидати віру в Нього, зневажати Його святі заповіді.

Тому будемо не тільки самі навчатися істин Св. Православної Віри, а навчати й інших та спасати душі їх від безвірства. як від чуми.

НОВІТНІЙ МУЧЕНИК ЗА ВІРУ

Іоанна гл. 15

СКАЗАВ Господь: „Я — істинна вино-
градна лоза, а Отець Мій — Вино-
градар:

Всяку у Мене галузь, що не приносить плоду, Він відсікає; і всяку, що приносить плід, очищає, щоб більше принесла плоду.

Ви вже очищені через слово, яке Я проповідував Вам.

Будьте в Мені, і Я в вас. Як галузка не може приносити плоду сама по собі, якщо не буде на лозі, так і ви, якщо не будете в Мені.

Я—Лоза, а ви—галузки; хто перебуває в Мені, і Я в Ньому, той приносить багато плоду; бо без Мене не можете робити нічого.

Хто не перебуватиме в Мені, викинеться геть, як галузка, і засохне; а такі галузки збирають і кидають у вогонь, і вони згоряють.

Якщо перебуватимете в Мені і слова Мої в вас перебуватимуть, то чого побажаєте, просіть, і буде вам.

Тим прославиться Отець Мій, якщо ви принесете багато плоду, і будете Моїми учениками.

Як полюбив Мене Отець, і Я полюбив вас; будьте в любові Моїй.

Якщо заповіді Мої виконасте, пробу-

ватимете в любові Моїй, як і Я виконав заповіді Отця Мого і пробуваю в Його любові.

Це Я сказав вам, щоб радість Моя в вас пробуvalа і радість ваша була досконала.

Це заповідь Моя, щоб ви любили одне одного, як Я полюбив вас.

Немає більше від тієї любові, як хто покладе душу свою за друзів своїх.

Ви — друзі мої, якщо виконуєте те, що Я заповідую Вам.

Я вже не називаю вас рабами, бо раб не знає, що робить пан його; але я називав вас друзями, бо сказав вам усе, що чув від Отця Мого.

Не ви мене вибрали, а Я вас вибрал і поставив вас, щоб ви йшли і приносili плід, і щоб плід ваш пробував, щоб, чого попросите у Отця в ім'я Моє, Він дав вам.

Це заповідью вам, щоб ви любили одне одного.—Ст. ст. 1-17.

Так сказав Господь в Своєму прощальному слові до учеників Своїх. Сказав і пішов на муки і смерть. Жертвою кров'ю Своєю запечатав істину слів Своїх: „Ніхто більшої любові не має, як хто душу свою віддасть за друзів Своїх“.

І по слову Господньому, освячені силою Христової любові, вирости мільйони галузок від Безсмертної Виноградної Лози

— Христа Спасителя і ростуть нові, молоді Христові ученики у винограднику Святої Христової Церкви. Хто відпадає від Христа, той засихає і загоряє, а хто живиться соками Лози, той дає рясний плід. Бо людина з Христом і в Христі могутня, а людина без Христа і поза Христом — немічна. „Без Мене не можете робити нічого“, — каже Христос.

віддав Своє життя за рід людський, за його спасіння.

Христос є Пастир, а ми — Його вівці, Христос є Лоза виноградна, а ми — Її галузки; ми повинні виконати заповідь Христову і принести багато плоду, щоб бути Христовими учениками і прославити плодами діл своїх Отця Небесного.

Найбільший доказ єдності с в любові,

Торжественне Богослужіння під час І-го З'їзду Духовенства і Вірних УАПЦ 10.10.1948 р. в Лондоні

Сила людини в єдності з Христом у Святій Христової Церкві, і до цієї єдності закликає вірних кожний добрий пастир, охороняючи овець своїх від лютих і підступних вовків, які, приходячи в овечій шкурі, намагаються красти овець з огради Христової, щоб погубити людські душі.

А кожна добра і розумна овечка пильно слухає голосу пастиря і йде на цей голос, бо знає свого пастиря, а наймит не є пастир і не турбується про овець і не знають вівці голосу його і не слухають того голосу.

Найвищий Пастир Церкви є Сам Ісус Христос. „Я є Пастир добрий“, — говорить Христос, — Пастир добрий душу свою віддає за овець своїх, — і Христос

є найвищий ступінь любові в тому, що людина самого життя свого не жалує ради спасіння друзів своїх. На цьому виросла міць і могутність Церкви Христової, на цьому вона ростиме й надалі. „Заповідь нову даю вам, — каже Христос, — щоб ви любили одне одного; по тому шанують всі, що ви Мої ученики, якщо будете мати любов між собою“ — Іоан. 13, 34-35.

Ні по чому іншому не переконаються, що ми є ученики Христові: і по словах, і по зовнішності нашій, і по звичаях, — тільки по ділах любові, по виконуванні заповідей Христових і по вірі в Господа, по єдності з Христом в чині любові визнають нас за учеників Христа Спаси-

теля, за істинних православних християн. А найвищим іспитом буде іспит, чи вмісмо ми в ім'я любові до ближнього свого віддати життя своє за нього, віддати ради Христа, що пострадав і вмер за нас.

Господь наш Ісус Христос перший освятив жертвою Своєї крові любов до людини.

Після Нього цю жертву принесли Його ученики, а після них, в дальших поколіннях, тисячі і тисячі мучеників. Це не були безглазі, зайві, непотрібні жертви. Вони цілком оправдали себе. Це були жертви в боротьбі за торжество любови воюючої за Христову правду Церкви Святої на землі. Це були квіти паростей Христової виноградної лози, з яких вирости рясні плоди перемоги християнства над ідолопоклонством. Не було б цих жертв, не було б і перемоги, бо перемога стала можливою лише на камені віри християн, що виявили цю віру жертвою свого життя.

І в усі вирішальні, поворотні часи історії нашої Церкви міць її скріплялася мучеництвом. І поряд з боротьбою, це були часи піднесення духа Церкви. Мучеництво ѹ подвиг в ідейними вершинами церковного життя. Бо вони є найвищим виявом найціннішого дару Христа — любови.

І в часи советського і гітлерівського періодів гоніння на православних християн наша Церква дала світлих, скромних, могутніх духом мучеників, що любов'ю своєю прославили Отця Небесного, а жертвою свою довели, що вони є Христовими учениками.

Один такий приклад жертви і мучеництва за друзів своїх в ім'я Христової любові наводжу з життя української православної парафії в с. Обіходах, Чоповицького району, на Коростенщині.

В нашій місцевості були партизани. Діяли загони Української Повстанської Армії і советські партизанські загони. С. Обіходи розташоване в одному з найглухіших закутків Полісся. Довкола багато лісу, далеко від більших шляхів, в долині. Важко подумати, що тут десь є село, якби не знати про це наперед.

Навіть, татари, що забрели і в цю місцевість паношились одним із загонів своїх орди в селі і довкола села, названого через це Татарновичі, але, не добавивши того села, про яке мова мовиться, обійшли його.

і тому воно назване „Обіходи“.

Тому і за німецької навали навколо Обіходів, як у глухій місцевості, ходили партизани і забігали по харчі і на відпочинок в саме село Обіходи.

Церкву в Обіходах, як і майже по всіх селах за большевиків, знищили. Але Служба Божа відновилася зараз же, як тільки з'явилася змога. Почали правити в маленькій капличці. згодом розширили її, прикрасили, і стало добре. Священиків не було, і ніде було їх узяти. Большевики всіх майже винищили, а насамперед понижали священиків Української Автокефальної Православної Церкви. А парафія відкрилася в Обіходах українська і просила від мене, як від благочинного округи, священика. Я наказав обслуговувати Обіходи священикові сусіднього села Татарович. Обіхідців це не задовольняло. І коли я на їхні домагання відповідав, що немає священика і в мене немає кандидатів на висвяту, обіхідці, нарешті, прибули до мене з заявою, що вони вібрали Загальні Збори парафії і обрали кандидатом на священика землеміра Івана Копичинського, що живе в Обіходах, і просять сприяти висвяті його на священика.

Я зінав Івана Копичинського ще перед цим проханням. Він виявив себе як тихий, чесний чоловік, який цікавився церковними справами, релігійною літературою і церковним співом зокрема. Він був землемір, мав середню освіту, був дуже витриманий, чесний, хоч високою культурністю не відзначався. Але з ним було приємно бачитися й розмовляти, бо відчуvalася в ньому якась природня, вроджена культурність і делікатність. Оце й усе, що я міг би на той час сказати про Івана Копичинського, якого обіходівські селяни висували як кандидата на їхнього священика.

Але для висвяти цього було мало. Чоловікові потрібна була спеціальна підготовка, чоловіка треба було перевірити в вірності православній вірі, українському народові, в здатностях керувати духовною паствою. І я почав з Іваном Копичинським працювати. Виявилося, що природні нахили і дані для того, щоб бути священиком, він має, але йому треба багато попрацювати над собою щодо набуття богословської освіти. Але все, при бажан-

ні послужити Господу, можна зробити. І, звичайно, Іван Копичинський за півріку не набув богословської освіти, але здобув мінімальні знання з того, без чого священик не може розпочати свою діяльність: в церковного уставу, священної історії, православного катехизиса і проповідництва. Іван Копичинський написав за час своєї підготовки 62 проповіді і зробив в цьому напрямку чималі успіхи, хоч ніколи не був добрим проповідником, бо не було для цього у нього природного видатного таланту.

Послав я його на висвяту аж у Рівне, до Владики Платона. Владика, на моя прохання, його висвятив, але просив більше таких слабеньких кандидатів не присилати.

І Іван Копичинський став о. Іваном Копичинським, священиком села Обіходів. Люди були всі, без винятку, дуже задоволені своїм обранцем, він прекрасно виконував свої обов'язки, крім того, він мав просто чудовий тенор.

Німці дедалі жорстокіше тиснули на українців, посилюючи тиск зокрема на українську Церкву. До російсько-малоросійської „автономної“ Церкви вони ставилися якось краще, але українців-священиків ненавиділи.

Народ обурювався і шукав виходу. Чимало йшли в УПА. Але обіходівці були найвідсталіші, і ні один з них у повстанці не пішов. Але повстанці, ті і другі, заходили в Обіходи.

І прийшло в Обіходи нещастя — мадярський каральний загін, надісланий в Народич німецьким гестапом. Наскочили мадяри, як шакали, на безневинне село й оточили його. Почали ловити, як крілів, чоловіків і заганяти в велику, колись колгоспну, короварню. Піднявся лемент жінок і дітей, жінки кидалися до своїх чоловіків, але їх немilosердно відганяли нагаями і стрілами. Забили одну жінку й одну дитину. Зігнавши в короварню мужчин, мадярські вояки запалили південну половину села по церкву. Німецькі вояки не визнають Бога, а у мадярському війську католицька віра є офіційна й обов'язкова, при кожному полку є церква й католицький священик. І селяни спостерігали дивну річ: кожний мадяр, що запалював селянську хату, перед тим,

як всунути запалений сірник під стріху хати, обов'язково хрестився, — от уявлення про віру і Бога.

Короварня коло густого малинника, за малинником — сад спускається в долину, в долині — річка, а за річкою на скелі каплиця, тепер перероблена в церкву.

Там був о. Іван. Йому з вікна видно короварню і все, що довкола неї робиться, як на долоні. Він бачив, як заганяли туди людей, і його уста шепотіли до Миколая Угодника гарячу молитву серця. Більше він, здається, нічого не може зробити; як Бог не поможет, то вже не поможет ніхто. Тоді ще не починали палити хати, і він не припускав цього в думці. І від того, що він побачив, волосся стало сторч. Мадяри стягали хмиз, щоб раптом в усіх кінців запалити короварню, дах якої був не солом'яний, а залізний.

Вони готуються спалити в короварні людей.

— Господи, навчи і укріпи . . .

І о. Іван вибіг з церкви і побіг вниз, до короварні.

Він перебрався по камінцях через річку, пробіг садком, пролів малинником і, не зважаючи на мадяр, крикнув в задні двері короварні: „Люди, вас спалять, вибивайте двері, рятуйтесь“.

Мадяри кинулись за ним, але він зник у малиннику. Підрясник заважав йому, мадяри оточили малинник, а тим часом люди вибили двері короварні і вирвалися надвір. На одному розі мадяр уже встиг запалити хмиз, і він горів великом полу-м'ям, злісно потріскуючи.

Почалася стрілянина. Два було забито, три поранено, десять чоловік піймали, а решта, багато людей порозбігалися.

Мадяри запалили хати південного боку села, а на північній половині запалили лише хату, де жив о. Іван. Його шукали і знайшли, коли він добирався до хати, щоб дізнатися, чи можна допомогти сім'ї.

Піймали і вели до мурованого льоху, в якім пильно стерегли тих чоловіків, що половили.

Вели і били прикладами і руків'ями револьверів. Підрясник подерли, і шматки його безладно спадали з плеч.

Жінка о. Івана разом з дітьми і іншими жінками з криком кидались ка-

там під ноги, благаючи відпустити священика, але їх відкидали геть, як собак, ногами.

— Не просіть, нехай буде воля Божа, — говорив ім о. Іван і ледве йшов далі, побитий, виснажений. Кров залила праве око й щоку, а також сорочку на грудях.

Його впхнули в льох, грубі двері зачинилися за ним.

Над вечір хати горіли вже слабше. Але над селом висів, як тяжка хмара, крик. Кричали діти, жінки, кричав товар. Кричали над трупами забитих і попечених, кричали з одчаю, кричали з страху перед тим, що буде.

Бо ще не все скінчено. Мадяри зганили на щось забожеволілих від пережитого жаху людей на вигін. Люди рвалися стикати, але тісне кільце мадяр міцно стискало іх.

Нарешті, стало відомо, на що.

З льоху вивели десяткох селян і однадцятого о. Івана. Всі вони були чорні, як земля, побиті, скривавлені.

Іх вистроїли в один ряд на три кроки один від одного.

Лементіли їхні жінки і діти, а за ними інші.

Але мадярський офіцер пострілом вгору обірвав крики. Від його імені звернулася до юрби росіянка-перекладачка.

— Еті сабакі за то, что село паддєрживаєт бандітоф, за то, что кождий із вас — бандіт, будуть расстреляни.

Крик подесятерився, але знову вщух, бо отець Іван підняв руку з лахміттями рукава, і тримав її, доки стало можливо говорити. Все на ньому було подерте і брудне, лише ясним блиском очей сяяла чиста душа і ясно горів на побитих грудях священицький хрест.

— Пане офіцере, — звернувся він до начальника мадярського загону. — Я, як священик Української Православної Церкви, духовний батько цих нещасних людей, цих жінок і сиріт, присягаюся вам істинним Богом, що вони невинні. Винен лише я, і то винен у тому, що повідомив людей про те, що ви хочете їх спалити, винен перед вами, але не винен перед Богом, якому я служу, бо я виконував його заповіт: „Ніхто більшої любови не має, як хто душу свою віддасть за друзів своїх“. І я готовий, але вони невинні —

не карайте їх, село і так покаране“.

Перекладачка швидко, сердито зиркаючи очима на о. Івана, перекладала офіцерові його слова.

Офіцер, рвучко підбігши до о. Івана, ударом рукою в лицце припинив його мову.

Одинадцятьом пов'язали руки і відсунули близче до колгоспної клуні. Поряд з о. Іваном стояв Панько Війтенко, молодий, добрий парафіянин, що в житті своєму нікого незневажив. Залишає добру прекрасну жінку і . . . четверо діток, одне одного менше. Он ту, що, ламаючи руки, впала в порох коло мадяра.

І о. Іван в одну мить вирішив зробити останній крок в своєму житті. Він благословив тих, що мають бути з ним розстріляні, потім благословив народ і став на своє місце . . .

Пролунали постріли. Тіла розстріляних важкими лантухами зсунулись на землю. Дехто корчився в передсмертних корчах.

Офіцер вислав вояка перевірити, чи всі справді забиті. Вояк помітив, що Степан Марищук ще дишіє і дострелив його. Всі трупи лежали окремо. Вкупі лежало лише тіло Панька Війтенка і о. Івана. Тіло о. Івана, безумовно, неживе, бездиханне, розтерзане лежало на тілі Панька . . .

Вояк відійшов і доповів офіцерові, що всі мертві, одного живого він дострелив.

Мадяри поїхали, погрозивши, що, коли ще раз у селі будуть партизани, спалять усе село і вистріляють усіх мужчин.

До трупів підбігли люди. Усі були мертві; поранений, але живий, залишився Панько Війтенко, якого в останню секунду о. Іван заступив своїм тілом.

Так живе і діє Дух Святий в нашій Православній Церкві. Благодать Духа Святого, що оселяється у відданій Христу душі пастиря, дає стократний плід. Неправдою є те, що кажуть про нашу Церкву сектанти й розкольники, ніби в ній вичерпалася благодать Духа Святого. Не вичерпалася благодать і не може вичерпатися, бо ми є жива, нівідсічена галузь Виноградної Лози, якою є Христос, галузь, що дає такі плоди торжества православного духа Української Православної Церкви, як плід мученицької жертви о. Івана Копичинського, що вже тепер бла-

жністю в єдності з Христом, святым Юрієм Побідоносцем, святою Великомученицею Варварою і з сонмами мучеників, блаженствує блаженством найвищої любові, бо „Немає більшої від тієї любові, як хто покладає душу свою за друзів своїх“.

Це є величезна сила, сила єднання людської душі з Христом, з Христовою Церквою. Без Христа нічого не можете робити. Будьмо в Ньому, як і Він в нас. Хто перебуває в Христі, в тому Й Христос

перебуває, той перебуває в любові Христовій і виконує заповіді Його, як жива галузка Виноградної Лози, приносить багато плодів, які є плодами Духа Святого.

А хто відріваний від Христа і Його Церкви, не має Христової любові в серці і не в силі робити добра, не в силі дати добре полоди, бо не дас полодів відрівана від Виноградної Лози суха галузка, варта хіба того, щоб її кинути в огонь.

Хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає.

ЦЕРКОВНЕ ЖИТТЯ РЕЗОЛЮЦІЇ

Прийняті на Надзвичайному Соборі Української Православної Церкви в Америці, що відбувся в Аллентавн, Па., в днях 8-9 грудня 1948 року

1. Надзвичайній Собор Української Православної Церкви в Америці з великою радістю і з почуттям глибокої вдячності Господеві, вітає обрання на Всееленський Патріарший Престол Його Святість Архиєпископа Атенагораса, щирого Покровителя нашої Церкви і Пріятеля Українського Народу, і просить Господа і Спаса-Паня Ісуса Христа про благословіння і поміч Його Святості Всееленському Патріархові на Його високому і відповідальному становищі.

2. Надзвичайній Собор Української Православної Церкви в Америці приносить глибоку подяку Його Святості, Святійшому Всееленському Патріарху Атенагорасу за Його піклування напомін Церквою впродовж сімнадцяти років, а зосібна за те, що Його Святість зволив, перед своїм виїздом з Америки, зарядити скликання цього Собору, при участі Ієрархії, Духовенства і представників Мири, та просить дальнішої опіки Його Святості над нашою Церквою.

3. Надзвичайній Собор Української Православної Церкви в Америці просить Його Святість Святішого Всееленського Патріарха Атенагораса, оточити опікою і обдарувати любов'ю усі частини Української Православної Церкви па еміграції, в складі яких знаходяться Ієрархія, Духовенство і Вірні, що опинились поза межами України, поневолені безбожним займацем.

4. Надзвичайній Собор Української Православної Церкви в Америці, маючи на увазі добро і дальший розвиток Святого Православ'я тієї великої потенціональні можливості, які існують серед побожного українського православного народу, однодушно просить Його Святість, Святішого Всееленського Патріарха Атенагораса, піднести Українську Православну Церкву в Америці до стату Архієписецьї, а керування цею дorchучити одноголосно Собором обраному на становище правлячого архиєпископа — Високопреосвященнішому Архиєпископу Мистиславу, Архиєпископу Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

5. Надзвичайній Собор Української Православної Церкви в Америці, привівши благословіння Святого Духа, одноголосно обрав Високопреосвященнішого Мистислава, Архиєпископа Української Греко-Православної Церкви в Канаді, на становище Правлячого Архиєпископа Української Православної Церкви в Америці і однодушно просить Його ще обрання прийняти так цирко і довірливо, як воно Йому піднесено.

6. Надзвичайній Собор Української Православної Церкви в Америці просить Його Святість, Святішого Всееленського Патріарха Атенагораса благословити од-

ноушне обрання Високопреосвященнішого Мистислава на становище Правлячого Архиєпископа Української Православної Церкви в Америці та благословити Його на велику і відповідальну працю посеред православних українців в Північній і Південній Америці.

Зпаючи про широку і величкоризну діяльність Високопреосвященнішого Архиєпископа Мистислава на церковно-народний пів в Україні та про світлій розвиток під Його керуванням Української Греко-Православної Церкви в Канаді, Собор неохитно вірить, що цим обраний Правлячий Архиєпископ поведе Св. Православів посеред українського народу в Північній і Південній Америці до буйного розвитку і тріумфальних перемог — Богові на славу, Св. Православній Церкві на користь, а побожному українському народові парадість.

7. Надзвичайній Собор Української Православної Церкви в Америці просить Його Святість, Святішого Всееленського Патріарха Атенагораса, пітвердити Преосвященнішого Єпископа Богдана на становищі Єпископа-Помічника Високопреосвященнішому Архиєпископу Мистиславу.

8. Надзвичайній Собор Української Православної Церкви в Америці приносить щиру подяку за участь у цьому Патріаршопо Делегату — Преосвященнішого Атенагораса, Єпископа Бостонського, Преосвященнішого Германоса, Єпископа Нісси, і Високопреподобного о. Протоієрея Михаїла Андреаліса, видатного духовного діяча Грекої Архієписецьї і доброзичливого приятеля і порадника православних українців.

9. Надзвичайній Собор Української Православної Церкви в Америці вітає Українську Греко-Православну Церкву в Канаді і висловлює її Високопреосвященнішому Архиєпістирю, Світлій Консисторії, Духовенству і Вірній наційціше призначення за заснування й ведення Колегії Св. Андрія, Теологічного Семінаря та Дівочого Інституту і інших виховних установ, та взагалі за ту святу, енергійну і жертвенну працю, яка заполонила серця тисяч наших Братів і Сестер у Канаді і яка приводить під прапор Св. Православної Церкви тих нашадків українського народу, які донедавна пропадали в чужих нам Церквах.

10. Надзвичайній Собор Української Православної Церкви в Америці просить Правлячого Архиєпископа, Високопреосвященнішого Мистислава і Консисторію Української Православної Церкви в Америці подати про заснування при кожній парафії Церковних Братств, Сестрицтв і організацій молоді, централізуючи їх під одним проводом для кожної, щоб цим чином піднести

рівень релігійного, морального і культурного життя посеред нашого народу.

11. Надзвичайний Собор Української Православної Церкви в Америці доручав всім Пасторям і Іх пастирському проводові повіреним парафіям організувати в кожній громаді правильні та постійні школи для навчання дітвори, молоді і старших Божого Закону і української мови.

Собор доручав Консисторії виробити інструкції для цих шкіл.

Собор кличе все ДУХОВЕНСТВО і ВІРНИХ пам'ятати, що дальнє існування нашої Церкви в Америці буде залежати від того, як буде виховане наше молоде покоління.

14. Надзвичайний Собор Української Православної Церкви в Америці кличе всіх православних українців підтримати допомогову акцію Українського Православного Комітету для Скитальців і взагалі всіх українських допомогових установ, які рятують українських скитальців, та старатися помогти їм знайти місце праці і побуту на американській землі.

15. Надзвичайний Собор Української Православної Церкви в Америці висловлює призначення всім пастирям і парафіям, які своїми пожертвами підтримують Українську Православну Церкву в Америці, Й урядову газету „Український Вістник“, Її місійну діяльність і кожну іншу акцію та кличе всіх Пасторів парафій розвинути ще живішу працю та більш щедру жертвеність для підтримки Церкви і всіх Її установ.

Учасники І-го З'їзду Духовенства і Вірних УАПЦ у В. Британії, Лондон.

12. Надзвичайний Собор Української Православної Церкви в Америці звертається до Президента Злучених Держав Нана Геррі Трумана з запевненням, що Українська Православна Церква в Америці приносить горячі моління, щоб Всешиний Господь благословляв його на високому уряді та допомагав йому в усіх трудах над ділом скріплення оборонних сил і засобів Злучених Держав та в його стремлінні до заведення Божого миру в світі.

13. Надзвичайний Собор Української Православної Церкви в Америці склоняється перед терпіннями й мучеництвом нашого українського народу, поневоленого жорстоким ворогом, приносить свої моління за всіх мучеників за Святу Віру Христову і всіх поляглих на полі визвольної боротьби Героїв, як і за всіх тих, хто страждає в тюрмах, катівнях, на вигнанні і катаржних роботах — за всіх по широкому світі розсіяних ізгойів з Рідної Землі, — і з глибиної серця молити Господа Вседержителя: — Даї, Великий і Всемогучий Боже, українському народові сили нести його тяжкий хрест і крішо його у святій боротьбі за його визволення.

16. Надзвичайний Собор Української Православної Церкви в Америці кличе всіх повнолітніх членів у парафіях Української Православної Церкви в Америці складати щороку не менш одного долара пожертви на підтримання Й керівництва правління та на поширення всеобщої церковної діяльності, а на проведення зборки цих пожертв призначає три перші місяці кожного року.

17. Надзвичайний Собор Української Православної Церкви в Америці дякує Українській Православній церкві Пресвятої Богородиці в Аллентаві, Па., П. достійному Пароху — Високопреподобному о. Протоієрею Григорію Хомицькому, чесним членам Парафіяльного Комітету членкінам Церковного Сестрицтва і всім Вірним за гостинне прийняття членів Собору.

18. Надзвичайний Собор Української Православної Церкви в Америці висловлює призначення і подяку Високопреподобним Отцям членам Консисторії Української Православної Церкви в Америці за Ії самовідану працю й дбайливість про добро Церкви, а Передсоборний і Статутовий Комісіям за виконання доручених Їм завдань.

ЗНАЙ СВОЮ ВІРУ

В ЦЬОМУ відділі вміщуємо матеріял про Св. Православну Віру, як її має визнавати і проповідувати свідомий православний християнин, який має чисте серце, світлий розум і тверду волю іти каменистим, але твердим і прямим православним шляхом до спасіння свого і тих, хто на цей шлях стane. Спасати себе — велика заслуга, а спасати разом з собою і інших, що не знають шляху і будуть по метрах цього — часто близкучого, але спілого — світу — ще більша заслуга. Відділ цей особливо призначений для молоді, від якої безбожники ховали Христа, а примушували її поклонятися ідолам.

Не йте ідоложертвенного м'яса, не оскверняйте себе — будьте чисті і досконалі, як чистий і досконалій є наш Господь Бог.

Науку Св. Православної Віри скороcheno подаємо за трудом Високопреосвященішого Владики Архієпископа Михаїла, що зветься „Поширенний катехизис Православної Церкви Христової для середніх шкіл“.

Матеріял розбивася на лекції. В наступному числі подаємо питання до матеріялу, поданого в попередньому числі для контролю і самоконтролю. — РЕДАКЦІЯ.

ЛЕКЦІЯ ПЕРША

1. Найвище знання в світі

Найвище знання в світі є знання Бога.
„В тому житті вічне, щоб знали Тебе — Єдиного і Істинного Бога і Того, що Ти послав Ісуса Христу“ (Іоан. 17, 3), так каже Господь Ісус Христос у молитві до Отця Свого Небесного.

Чому богопізнання таке потрібне?

Богопізнання потрібне тому, що від цього залежить усі наша поведінка. Коли Бог є і Він створив нас, як доводить нам Святе Письмо, то людина має дуже високе покликання і призначення: людина мало чим нижча від ангелів, вона — цар землі, призначена і настановлена від Бога (Пс. 8). Вона душою безсмертна, призначена для вічного щастя, для вічної радості. Тоді життя людини — щастя.

А коли Бога нема, коли справді людина виплодилася лише як удосконалена тварина, тоді вона — ніщо. Тоді вона нічим і не відрізняється від тварин — хіба тим, що підліша від них. Тоді й життя її суцільне нещастя, бо в її житті страждань більше, ніж утіх. Тоді нема на що надіятися в майбутньому, бо там, мовляв, нічого немає. Тоді й існування світу є якесь непорозуміння. Життя втраче сенс, бо не було б цілі і оправдання існування. Все було б — смерть.

2. Що ми розуміємо під іменем Бог?

Під іменем Бог ми розуміємо живу — розумну, свідому себе, розумнодіючу духовну істоту, яка створила всесвіт і управлює ним. Тому, приступаючи до вивчення основ Богопізнання, нагадаємо собі слова Премудрого: „Сину мій, здобувай мудрість

здобувай розуміння. Не забувай цього і не віддаляйся від слів уст моїх. Не цурайся мудрості, вона буде охороняти тебе. Полюби її, вона буде берегти тебе“ (Прем. 4, 5–6).

Бо:

„Господь премудрістю збудував землю і небеса утверджив Розумом“ (3, 19).

„Початок (же) Премудрості — Страх Господній“ (1, 7), бо „Господь дас Премудрість, із уст Його знання і розуміння“ (2,).

3. Джерела Богопізнання.

Звідкіль довідуємося про існування Бога й про властивості Його?

До пізнання Бога маємо дві дороги:

а) Об’явлення Боже (одкровення).

б) Пізнавання Бога через вивчення явищ всесвіту і явищ видимої природи.

4. Об’явлення Боже

Що ми розуміємо під цією назвою?

В поняття „Об’явлення Боже“ вкладається те, що Бог Сам Себе явив першим людям — Адамові і Єві, іх дітям і внукам і далі багатьом святым людям.

Хоч, розсіявшись по світі, люди віддалялися від правдивого уявлення про Бога, часто поклонялися і служили тваринам і явищам природи, вважаючи їх за богів, проте, ідея Бога ніколи не зникала серед людей. Нема на світі, і не було, такого народу, який би так чи інакше не вірив в Бога.

Бог часто свідчив Сам про Себе

Так, даючи на горі Синаї через Мойсея Закон, Бог сказав: „Я є Господь Бог Твій...“ (Ісх. 20, 2). Теж саме Він багато разів повторив через пророків.

Усі ті об'явлення Божі записані в книгах Св. Письма, що з грецької мови звичайно зветься у нас Біблією.

Об'явлення Божі і ми приймаємо як безсумнівну істину, засвідчену самим Богом.

5. Пізнання Бога через вивчення явищ всесвіту й видимої природи.

Про це пізнавання св. Апостол Павло пише: „Що можна знати про Бога, те відкрите для людей. Бо Його невидима вічна сила й Божество від початку світу через розглядання творінь стають видимі“ (Рим. 1, 19–20). „Від величности краси природи пізнається Виновник її“ (Прем. 13, 5).

Це шлях правдивої науки. Ним багато навіть із поган прийшли до Богопізнання. Во видима природа є живою книгою, з якої кожний може довідатися про її Творця: „Небеса проповідують про славу Божу і про діло рук Його сповіщає твердь. День дніві передає слово і ніч ночі відкриває розуміння“ (Пс. 18, 2–3). Так каже пророк Давид.

І дійсно, глянувши на небо, вкрите зорями, і спостерігаючи мудру механіку руху зір і планет, тільки немудра людина не үдчує сили Найвищого Розуму, який міг цю механіку створити.

А скільки чудес виявляє видима природа. Ось приклади:

Вода

Усі фізичні тіла від холоду стискаються, а вода розширяється. А яке б було нещастя, якби і вода від холоду стискалася! Тоді б лід тонув і води вимерзали, а все, що в водах, гинуло б.

Вода, замерзаючи, розширяється і, падаючи в каміння і породи землі, рихлить їх і робить здатними вирощувати рослини.

Вода має властивість переходити в пару. Це дає необхідні для існування всього живого на землі доші, сніг і інші вигляди опадів.

Виразно видно призначення води.

Рослини

Кожна з них є доказом мудрості Творця: чудова симетрія, гармонія кольорів, дивний рух соків, дихання листа . . . Пог-

лянте на кожну квіточку і придивіться, чи не прославите Ви Творця її, ту Примудру Руку, що її створила.

На грядці ростуть кавуни, дині, гарбузи. Погляньте на їх бадилля: воно виростаючи, випускає з себе вусики-батіжки. А для чого: щоб прив'язатися до всього, що трапиться на дорозі, щоб вітер не зірвав і не знищив. А хіба бадилля знає, що буде вітер? Кажуть: „То природа“. А хіба природа свідомо діє? Ні, розум не в природі. Його треба шукати вище.

Тварини

Кожна з них має своєрідну красу і доцільність. Тіло кожної побудоване відповідно до її потреб. В організмі її буваються тисячі різноманітних дій: дія серця, біг крові, травлення їжі, ріст, інстинкти, чуття тощо. Вони мають свої закони життя, любов до дітей і інше.

Хто все те їм дав?

Людина

Але найбільше чудо в природі є сама людина.

Колись грецького мудреця Сократа по-просили його ученики, щоб він визначив ім суть мудрості. У відповідь на це він сказав: „Пізнай самого себе“. І дійсно, в цьому велика мудрість: хто пізнає себе, той пізнає світ, бо сама людина є малий світ в порівнянні до всесвіту.

Розум наш у мізках. Мізки родять думку . . . але як? Не знаємо. Розум — матерія, а думка — не матерія, вона — не світло і не електрика. Як же матеріальний мізок породжує духовну думку? Розум має волю. Подумає, побажає . . . і ноги йдуть, руки роблять, уста промовляють . . . Знову ж, як дух примушує рухатись тіло? . . .

Розум має пам'ять. То дивна комора, в яку ми складаємо, що бачимо, чуємо і до чого дотикаємося. І, коли ми захочемо, то можемо взяти звідтіль усе, що потрібно (згадати) і коли завгодно. Пам'ять — це скарбниця нашого знання.

Ми можемо з пам'яті викликати образи давно померлих людей, уявити їх голос, ходу, рухи . . . Ми пригадуємо пісні і інші музичні речі. Ми думкою говоримо, дум-

кою співаємо, думкою будуємо, малюємо і т.д., а в той час у думці немає ні рухів, ні звуків, ні фарб . . .

Наше тіло

Серце . . . це дивний апарат! Ще Новій Бог сказав: „Життя людини в крові її“ (Бут. 6, 5).

Серце — вічно-рухлива машина-помпа, яка на протязі всього нашого життя гонить по тілу кров. Без нас воно діє, і ми не маємо сили йому наказувати.

Кров нас гріє, годує і оберігає. Червоні кульки крові розносять кисень по тілі, гріють, годують кожну клітину, забирають з тіла авот і виносять його геть у легені, щоб видихнути. Білі кульки — це армія тіла, що оберігає його від усього чужого. Як тільки щось стороннє попаде в тіло, вони його обліплять з усіх боків, самі загинуть і його викинуть. Без них ми, крім усього іншого, померли б від зарази. Отже, ми бачимо, що наш організм діє пляново і розумно в той час, коли наш розум у тому участи не бере.

Очи

І очі — дивний апарат. Вони фіксують тисячі вражень: кольорів, форм, величин, і дають нам правдиве уявлення про все, що нас оточує. Цей орган — один з найпотрібніших. Але гляньмо, скільки приділено уваги, щоб охоронити його від ушкодження. Очі містяться в міцних кістяних коробках. Прикриті віками, на віках вії, а над віями — брови, щоб захищати від запорошення. До очей проведені сльозові рурочки, щоб завжди ополіскувати їх. Вії мигають, щоб іх змочувати й очищати. Хто ж потурбувався про все, як не Великий Мудрий Творець?

Доказів мудрості Творця і доцільності створеного Ним можна б навести не тисячі, а мільйони.

Але на цьому сьогодні спинимося.

Читайте в наступному числі другу лекцію, а покищо прийміть в разум і серце своє ту, що прочитали.

Господь нехай умудряє Вас, щоб Ви дякували Йому і прославляли словом, ділом і думкою Отця Свого Небесного.

ХУДОЖНІЙ ВІДДІЛ

I. Тиверець

7.

Ідемо з від села до села далі. Повою, спокійно і безтурботно. Ніхто не спиняє. Ніби немає совєтської влади на Україні. Зустрічаємо багато процесій, що йдуть від хреста. Навздоганяємо або нас поздоганяє багато процесій, що йдуть до хреста.

Ось одна з них. Йдуть мовчки якісь маленькі люди. Непропорційно маленькі і йдуть дуже, дуже поволі. Аж більше ми побачили, чому вони такі маленькі. Бо вони йшли . . . на колінах. Натрудивши до крові коліна, йшли вони до Хреста Того, Хто своєї крові не пожалів для спасіння їх. Йшли втомлені дівчата, хлопці, старші люди, але в контраст з їхніми втомленими обличчями особливо пристрасно горіли їхні, розпалені піднесеною вірою, обличчя, і коли вони, за встановленим звичаєм, вклонилися нам до землі і знову підняли голови, здавалося, що на схудтих обличчях горять розжарені вуглики, від доторку до яких розгорілося б і кам'яне серце.

XРЕСТ (Нотатки з минулого)

Вони пішли з цим вогнем від хреста, а ми ішли до хреста, і відчували, що від кожної зустрічі і від самої нашої дороги розігриваються наші серця і, очищаючись, готуються до прийняття чогось надзвичайного.

8.

На четвертій день нашої мандрівки, на самого Чесного Хреста, ми вийшли на пригорок, з якого перед нами розстиглася картина з Калинівським хрестом у центрі. До того пригорка ми вже йшли у з'єднаному поході тисяч людей, які йшли до Хреста, а проти нас від хреста йшли теж тисячі людей.

З пригорка ми побачили дуже широку округлу долину, перерізану навхрест двома широкими шляхами. Усі ця долина була повна людей. Здавалося, їх були мільйони, цих людей. Обидва перехрещені шляхи були повні людей, що рухалися суцільними походами туди і назад. Кінця цим походам ми не бачили. І ці чотири

краї шляхів вливали і виливали людей у велике море людське в долині. Люди несли хрести, образи, співали, голосно молилися.

Ми наближалися дуже повільно до середини. Ось і він, хрест. Висока подільська „хвігура“ на перехресті шляхів. Та ще й підвіщена, може навмисне висипаним у свій час, пагорбком, на якому вкопано хреста. А, може, то природній пагорбок. Не знаю. Відчуваю лише, що ми з кожним кроком входимо в тісніше оточення людей. Нарешті, втратили можливість самостійного вибору напрямку і регулювання швидкості нашого руху. Йдемо туди, куди люди йдуть. Але немає не тільки якогось огірчення, незадоволення своїми сусідами, що стисли мене довкола, а навпаки, мир, насолода, радість і нестримне бажання молитися.

Ралтом чую щось по мені йде. Дитяче колінце стало на мое плече, а ручка сперлася на голову чоловіка переді мною. Одна з матерів пустила дівчинку до хреста, і та полівала по плечах і головах людей. Розглянувшись, я побачив, що це не був вийнюток: матері пускали дітей вперед, діти рухались вперед і назад по людях. Ale ніхто не заперечував.

Я почав вдивлятись в хрест. Розп'ятій Христос, а з лівої руки тоненька червона смужечка закипілої крові. Якщо це не була б кров, то такою іржа не буває. До хреста підходили люди і цілували його, кидаючи побіч хреста хто що мав. Росла гора рушників, скатерок, хусток. Я кинув велику тернову хустку, поцілувавши підніжжя хреста. На хвилиночку став, мідний і бадьорий, ніби підтримуваний невидимою силою. Озирнувся і побачив . . . красноармійців. Вони поза хрестом розіп'яли шатро і, лежачи, грали в карти. І мені пригадалася сторожа, що була приставлена до хреста. Ніби повторилася історія вдруге. Тільки тоді жиди прийшли, щоб розп'яти Христа, а тепер прийшли тисячі українців, щоб поклонитися Йому. Чи тільки українці? Відійшовши трохи далі, я почув польську мову. Спитавши, довідався, що до хреста прийшли поляки-католики.

Іду помаленьку в юрбі. Ось підводою привезли хвору на ноги. Вона приїхала, щоб спілпитися силою Хреста Господнього.

Далі читають акафист. Далі прикритий від червоноармійського ока священик тихенько править молебень. Далі нестарий іще чоловік проповідує з піднесенням, а народ набирає у відкрите серце по вінця доброго зерна слова Божого. Далі люди прикладаються до обновленого образа, якого принесли богомольці аж з Чернігівщини. Далі продають образки і свічки. Багато свічок купують і багато принесли в собою, посуканих вдома. Далі люди сидять кружками і ідять. Ідятьтихо, стримано, ніби моляться. Повечорявши, встають і читають молитву, лицем до хреста.

Смеркас. Я вийшов на насип заливиці і побачив невидану, чарівну картину. Від хреста загорілося море людське. Люди засвітили, здається, мільйони свічок. Засвітилися чотири кінці шляхів, що вели до хреста. В долині переливалося огненне море, било об краї залиничного насипу, палало при берегах пригорків. Найсильніша ілюмінація столичного міста убого зблідла б перед цим морем світла. Вона виглядала б, як мрець перед повною життя людиною. Бо це не був лише вогонь свічок, — це був огонь людських душ, розпалених вірою в вічну силу Христа Спасителя, Сина Божого. Вогонь, що освітлює стежку праведних і скеровує невірних на цю стежку . . .

Я і собі засвітив свічку і поринув у цьому непереможному морі . . .

ДІВЧАТА З ГАЛІФАКСУ ДОПОМАГАЮТЬ ХВОРИМ

Дівчата з Галіфаксу зібрали для хворих в подарунок на Різдво Христове чоколядуд і гроші на фрукти, на які Допомоговий Відділ Генерального Церковного Управління купив помаранчів і надіслав те і друге до Діссу.

Щирий подарунок, хоч і невеличкий, але є великим християнським ділом.

Допомоговий Відділ сподівається, що це є добрий почин в допомозі хворим і страждучим подарунками в натурі. Докладімо всіх зусиль, щоб усмішка радості частіше опромінювала їхні, змучені долею і хворістю, обличчя.

Сердечне спасибі дівчатам з Галіфаксу!

Затверджую. Митрополит ПОЛІКАРП.

ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЖИТТЯ

СТАТУТ

Братства Святого Архистратига Михаїла Української Автокефальної Православної Церкви у В. Британії

Мета Братства

1. В Братстві об'єднуються православні українці і українки з метою діяльно допомагати Українській Автокефальній Православній Церкві в здійсненні її завдання на землі — християнізації життя на непорушних основах істин Святої Християнської Православної віри і приписів християнської моралі.

Завдання Братства

2. Братство діяльно допомагає будівництву Української Автокефальної Православної Церкви (в лоні якої воно діє), налагоджуванню і розвиткові її життя і діяльності.

При цьому воно допомагає здійсненню, додержанню і зміцненню таких основних засад та організаційних підвалин УАПЦ:

а) Церква є національна, українська своїм духом і устроєм.

б) Церква є автокефальна, очолювана її Найвищим Духовним Достойником як Керівником Церкви.

в) Церква є рівноправним, дисциплінованим членом Всесвітньої Православної Церкви з повним додержанням усіх обов'язкових і непорушних догматичних і канонічних її зasad.

3. До здійснення поставленої мети Братство йде через виконання таких функцій:

а) Підтримка і проведення в житті заряджень Вищого Церковного Проводу.

б) Боротьба з безбожництвом і релігійно-моральне виховання членів Братства та всіх вірних УАПЦ.

в) Богословська та загально-релігійна освіта своїх членів та всіх вірних.

г) Розвиток української богословської освіти у всіх її галузях.

г) Ширення ідей Братства через літературу та іншими засобами.

д) Відроджування та плекання українських церковно-релігійних обрядів та звичаїв.

е) Розвиток українського релігійного мистецтва у всіх його галузях (від художньої творчості до прикладного мистецтва включно).

с) Будування, спорядження та прикрашення храмів, каплиць, цвинтарів тощо в українському стилі.

ж) Виробництво і постачання церковних речей.

з) Благодійна діяльність Братства.

4. Для здійснення цих завдань Братство може:

а) Засновувати і утримувати відповідні заклади, школи всіх ступенів, бурси, притулки, шпиталі, допомогові каси, майстерні, видавництва, друкарні, обслуговуючі потреби Церкви, промислові заклади.

б) Засновувати відповідні до тих чи інших релігійних завдань гуртки, комісії, відділи, бюра та інші стаціонарні і тимчасові організації чи установи.

в) Засновувати об'єднання окремих груп членів Братства: жінок, молоді, дітей тощо.

г) Складати наради, засідання, збори, з'їзи Братства та брати участь у нарадах і з'їздах інших організацій, якщо вони близькі до мети і діяльності Братства.

г) Видавати книжки, періодичну літературу, листівки, відозви, картини, образи та інше.

д) Улаштовувати курси, лекції, доповіді, читання, концерти тощо.

Примітка: На еміграції Братство діє в межах реальних можливостей, обумовлених обставинами і законами даної країни.

Склад, права, обов'язки членів Братства

5. До Братства входять православні, духовні і миряни, чоловіки і жінки, не молодіші 18 років, що поділяють завдання Братства, приймають його статут і корілься постановам керівних його органів.

6. Молодь, молодша 18 років, не може бути членами Братства, але може брати участь у діяльності різних його об'єднань та закладів.

7. Усі члени Братства користуються в ньому одинаковими правами.

8. Усі члени Братства є зв'язані твердою дисципліною, беруть активну участь в його роботі і зобов'язані виконувати завдання, окреслені статутом.

9. Кожний член Братства може бути виключений з його складу, якщо стисло не додержується статуту Братства.

10. Члени Братства можуть бути незаприсяжені і заприсяжені. Новоприйнятий член Братства протягом перших трьох місяців при всіх обставинах не може складати приречення (присягу). Це в період його близького ознайомлення з суттю діяльності Братства і ознайомлення Братства з релігійно-моральною постаттю і іншими духовими даними новоприйнятого члена. Протягом цього часу новоприйнятий член Братства може у всякий час вийти зі складу Братства, подавши про це письмову заяву без будьякої аргументації. Термін перебування члена Братства в стані незаприсяженого може бути продовжений, на бажання самого члена Братства або Управи Братства, ще на три місяці. На Братських Зборах незаприсяжений член Братства користується правом дорадчого голосу.

По скінченні трьох (шістьох) місяців з часу прийняття члена Братства, два члени Братства, що рекомендували новоприйнятого Братчика чи Сестричку, а також уповноважений для цього Член Управи Братства, на засіданні Управи Братства дають характеристику участі новоприйнятого члена Братства в діяльності Братства і його релігійно-моральною поведінкою, церковно-громадською діяльністю і іншими позитивними даними узasadнюють підготованість новоприйнятого члена Братства до складення приречення у вірності засадам Братства як церковно-громадської української православної організації.

11. Приречення дається на молебні.

12. Заприсяжений член Братства має на Зборах право рішаючого голосу, може обирати і бути обраним до всіх керівних органів Братства.

13. Нові члени Братства приймаються Управою Братства за рекомендацією двох заприсяжених членів Братства.

14. Члени Братства вчачають на Богослуження, дбають про оздоблення храмів і про урочистість Богослужень, особливо, у велиki свята; по можливості, частіше говіють.

15. Члени Братства носять ознаки Братства одного з трьох ступенів: перший ступінь для своїх заприсяжених братчиків

— блакитний хрест на білому тлі; другий — блакитний хрест на білому тлі з срібним обводом; третій ступінь — блакитний хрест на золотому тлі з обводом у вигляді тернового вінця.

16. До другого (вищого) ступеня за відповідні заслуги підносить члена Братства Управа Братства; відзнаку третього (найвищого) ступеня, на внесок Управи Братства, дозволяє носити членові Братства Правлячий Архиєрей або Духовна Особа, спеціально на це Архиереєм уповноважена, з видачою грамоти після молебня за здоров'я Братчика.

17. Кожний член Братства, заприсяжений і незаприсяжений, сплачує членську вкладку, встановлену Загальними Зборами, а також встановлений тими ж Зборами вступний внесок. При виході зі складу Братства ані вступний внесок, ані місячні членські вкладки не повертаються.

18. За особливі заслуги в ділянці братської праці Загальні Збори Братства можуть обирати окремих його членів на Почесних Членів Братства. Почесні Члени Братства від обов'язку сплати загально-встановленої членської вкладки звільняються. Почесні Члени Братства можуть обирати і бути обраними в керівні органи Братства.

Керівні органи Братства

19. Справами Братства керують Загальні Збори Братства (законодавчий орган) та Управа Братства (виконавчий орган). Контрольні функції виконує Контрольна Комісія Братства.

Загальні Збори Братства

20. Загальні Збори Братства скликаються в міру потреби, але не менше одного разу на рік. Час зборів встановлює Управа Братства. Надзвичайні Збори можуть бути скликані за ухвалою Управи чи Контрольної Комісії, на писану вимогу не менше як однієї чверті загальної кількості Членів Братства, або на бажання Правлячого Єпископа.

21. Загальні Збори складаються в рівномірного представництва від об'єднання Братства того міста, де перебуває Управа Братства, та від філій і об'єднань Братства в інших місцях. Модус представництва визначає Управа Братства, а затверджу-

ють Загальні Збори Братства.

22. Ухвали на Зборах приймаються звичайною більшістю голосів і відкритим голосуванням, крім питань: про зміни в статуті, про закриття Братства та окремих питань, для вирішення яких Збори ухвальять потребу абсолютної більшості голосів (не менше двох третин), або й таємного голосування.

23. При рівному поділі голосів провадиться повторне голосування, якщо ж голоси знову поділяться нарівно, приймається

ухвала, за яку подає голос Голова Зборів. При таємному голосуванні в такому випадку питання переноситься на нові Збори.

24. Загальні Збори як законодавчий орган Братства вирішують основні питання його діяльності, вислухують звіти керівних органів Братства про попередню діяльність та вислухують висновки Контрольної Комісії і затверджують їх, обирають Управу Братства та Контрольну Комісію тощо.

(Закінчення в наступному числі).

ДО ПРАВОСЛАВНИХ УКРАЇНЦІВ У ВЕЛИКІЙ БРІТАНІЇ

Практичні роз'яснення про вступ у члени Православного Братства Св. Архистратига Михаїла у Великій Британії

Друкуючи в цьому числі першу частину Статуту Братства, вважаємо потрібним підкresлити, що:

1. В ідеї організації Братства хочемо дотриматись шляхетних історичних традицій українського народу — безкомпромісово боротися за свою Національну Пра-

Листи до Редакції „Б.Л.“

Прикладне виконання обов'язку

Всеч. Отче Протоієрею!

Я одержав останні числа „Братського Листка“ (ч. 6-7 і 8) разом з примірником падрuckenою Літургією.

Рівно ж стверджую одержання обіжного листа від Орг. Комітету Братства разом з членською виказкою ч. 6.

За все це щиро і сердечно дякую. Моє серце радіє, бачучи таку конкретну працю і такий широкий розвій УАПЦ на цьому терені на добро нашим українським робітникам і на честь, славу і користь цілого народу.

В залученні пересиллю від себе і від друзів чека на десять (10) фунтів і прошу розподілити так:

- Членська вкладка за пас двох від часу останньої заплати до кінця цього року.
- Вписове до Братства.
- Членська вкладка від мене до Братства до кінця року.
- Решту прошу призначити як жертву від Ярославки на розбудову УАПЦ у Великій Британії.

Ваш відданий,

Б. Панчук с.р.

Високопреодобний! Отче Духовний!

Відчуваючи брак духовно-церковного святого слова, бо через далеку віддаль не можемо почути святої Служби Божої, ми всіма силами горнемося до нашої Святині — Української Православної Церкви, ми розуміємо свій обов'язок православних християн. Я і мій син посилаємо скромну пожертву на розбудову нашої найдорожчої Святині — 15 і пів шілінга і 4 і пів шілінга за препу-мерату „Братського Листка“.

Прошу прийняти нашу скромну поміч, яку ми від цілого серця і душі з радістю даємо на таку національно-державно-церковну ціль.

В зв'язку з цим закликаю своїх односельчан і інших вірних не відставати від попередніх жертводавців.

З поважанням і пошаною до Вас,

Г. Кураї.

вославну Церкву — УАПЦ.

2. В членство Братства входить увесь хребтний, безкомпромісний православний український елемент, готовий боротися за свою Церкву, продовжуючи традиції славних наших предків-запорожців.

3. Братство є православно-українська організація суворо-орденського тристепенного типу.

4. Відданість цій великій справі скріплюється приреченням Господу Богу перед Святым Хрестом і Євангелією.

Хто має цей дух, цю Божу іскру, віру, правдивість, сміливість, любов до Бога і до людей, до свого Народу, предків і нащадків — тому місце в Братстві.

На урочистому Братському З'їзді в Брадфорді організація Братства уконституйована прийняттям Статуту і діяльність його розпочата під керівництвом основоположників — Організаційного Комітету, Головою якого є Мітр. протоієрей о. І. Губаревський. На Зелені Свята, якщо Бог благословить, відбудеться Загальний Братський З'їзд, на якому буде обране стале керівництво.

На підставі постанови З'їзду в Брадфорді, кожний мужчина, що вступає в Братство, виплачує 1 фунт вступного та 2 шіл. місячно. Для сестричок вступне — 10 шіл., місячна вкладка — 1 шіл.

Після Вашого зголосження про бажання вступити в склад членів Братства, Вам будуть надіслані блянки- заяви, а також потрібні вказівки.

Секретар Орг. Комітету Братства,

M. Сахно.

ПРАВОСЛАВНІ ЦЕРКОВНІ ГРОМАДИ

Організація Громад

Повертаючись до попереднього заклику в цій справі, вищепомого в „Братському Листку“ ч. 4-5 (стор. 22), ще раз нагадуємо про концепчу потребу творення на місцях чітко оформленіх православних громад.

Цього вимагають Ваші інтереси, цього вимагає життя. Це стверджено і на І. Українському Православному З'їзді, що відбувся в Лондоні в жовтні місяця минулого року.

Чинники, які намагаються „опікуватися“ цими, і які ставлять своєю метою вирвати з-під ніг свідомого українця православно-релігійний ґрунт (бо це і є для них найстрашніше), — хочуть довести, що українці не мають своєї національної Церкви, що вони належать до російської Церкви, або, що українці зі сходу не є релігійними людьми, що УАПЦ це ніяка сила в боротьбі з большевицьким безбожництвом за національно-духовне визволення українського народу, що, мовляв, тільки єдина католицька Церква на це спроможна.

На сумлінні православних українців є довести, що це не так.

А щоб довести, що основним чинником в релігійному житті України була, є і буде своя Національна Православна Церква,— треба організуватися, і то якнайшвидше. Не гаючи часу, військовими темпами.

Кожний свідомий православний українець, кожна новоогрізана громада повинна негайно зголоситися.

Зголослення подавати в такій формі:

I. — ВИКАЗ ВІРНИХ В ГОСТЕЛІ (Точна англійська адреса гостелю)

ч.ч.	Прізвище	та ім'я	Дата народж.	Родинний стан	Фах	Освіта	Під- пис

Примітка: За членів родини може підписати голова родини

II. — ОБЛІКОВИЙ ВИКАЗ СТАНУ

ПРАВОСЛАВНИХ ПАРАФІЙ ТА ОСЕРЕДКІВ

- Повна адреса гостелю.
- Кількість меніканців гостелю:
  - загалом українців:
мужчин..... жінок.....
  - православних укр.:
мужчин..... жінок.....
  - правосл. інших націй:
мужчин..... жінок.....
- Організаційний стан: парафія чи осередок.
- Прізвища й імена членів Парапіяльної Ради або Уповноваженого осередку.
- Чи в приміщення для відправи Служби Божої.
- Додаткові відомості чи зауваження.

Листування з Головою та Генеральним

Управлінням на цьому терені

Генеральне Церковне Управління УАПЦ на Великій Британії має листовний зв'язок зі своїми вірними по всій мережі гостелів і приваток у Великій Британії, при тоді ж у національніших ділянках духовно-релігійної опіки та в організаційних справах.

Ця робота своїм обсягом майже дорівнює СУБівській.

Апарат для технічного полагодження справ майже в десять з ліній раз менший, ніж у СУБі: практично три особи. Кожна хвилина дорога.

Тому в інтересах швидшого полагодження справ, просимо не забувати таких правил:

- На кожному листі, вгорі, виразно писати прізвище й ім'я своє, точну адресу та дату листа.

2. Під вище зазначеним піштепе:

Справа: (наприклад, — Передплата на „Братський Листок“).

3. Короткий діловий зміст і підпис.

4. Ділові організаційні справи пишіть на окремих листках, ні в якому разі не змішуючи їх з питаннями духовно-релігійного змісту, які може залагоджувати лише Голова Генерального Церковного Управління о. Мітрат І. Губаржевський. Ці питання, дуже важливі і побажані, слід уміщати на окремих аркушах, не змішуючи їх з сухо-діловими справами.

Дотримуючись цих простих правил, Ви прискорюєте час полагодження справи, яка Вас цікавить, і даєте Управлінню можливість заощадити час для полагодження інших справ, що вимагають від нас так напруженої праці саме тепер, в час швидкого розвитку нашої Церкви на цьому терені.

Передплата та кольпортаж „Б.Л.“

По деяких осередках, де живуть українці, що працюють на терені Великої Британії, нам не відомі не тільки прізвища діяльних православних людей, а й взагалі прізвища і, навіть, кількість православних українців.

Але, знаючи потребу вірних читати свої друковані органи — „Братський Листок“, — ми вимушенні адресувати наш журнал на ім'я керівників осередків, в яких більшість дуже допомагає нам в поширенні „Братського Листка“, незалежно від того, належать вони до Церкви православної чи католицької, але деякі з них через обтяженість працею чи саме в зв'язку з тим, що належать до католицького віровизнання, не виявляють до цього ніякої зацікавленості. Повертаючи нам „Братський Листок“, вони повідомляють або що „в нашому гостелі немає православних“, або що „ми не належимо до православної Церкви, а православні, які є в гостелі, волють йти пиво пити, ніж читати вашу газету“ (?).

Можливо, що в деяких випадках так є, хоч нам відомо, що це в винятки, бо одержумо увесь час листи з дуже високою оцінкою, яку наші читачі дають „Братському Листкові“, подяками, зголосніями па передплату, тощо. Але справа чести і свідомості кожного православного українця негайно повідомити нам про кількість православних в його гостелі, прізвище уповноваженого від них в справах УАПЦ, і кількість потребуючих одержувати „Братський Листок“.

Підтримуйте свій друкований орган „Братський Листок“, який говорить правду для Вас і Вашими устами!

Ставайте всі передплатниками цього органу!

Допоможіть створити фонд, який дозволив би нам мати власну друкарню і тим в кілька раз здешевити ціну примірника.

За Орг. Відділ Ген. Церк. Упр. УАПЦ на
В. Британію, *M. Сагно.*

„БРАТСЬКИЙ ЛИСТОК“

Видає: ім. св. Архистратига Михаїла Українське
Православне Братство у В. Британії

Редактор: мітр. прот. І. Губаржевський.

Адреса Редакції: Council of Ukrainian Autocephalic Orthodox Church in Great Britain. 31, Holland Park, London, W.11.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

На 1 місяць	:	:	:	1 шіл. 6 п.
„ 3 місяці	:	:	:	4 шіл. 6 п.
„ 6 місяців	:	:	:	9 шіл.
„ 12 місяців	:	:	:	18 шіл.